

TATÁR KISS LAJOS

1911. február 11. Hódmezővásárhely – 1988. június 16. Debrecen

MTI/MTVA Fotóarchívum/Vigovszki Ferenc

FŐBB TISZTSÉGEI

Hajdú vármegye alispánja	1948. december–1950. június
Hajdú vármegye alispánja, megbízva a főispáni teendők ellátásával is	1949. szeptember–1950. június
A Hajdú-Bihar Megyei Tanács Végrehajtó Bizottsága elnöke	1950. június–1960. február
Az MDP KV tagja	1951. március 1.–1954. május 30.
Az MSZMP KB póttagja	1959. december 5.–1962. november 24.
A Szövetkezetek Országos Szövetsége elnöke	1960. február–1962. március

PÁLYÁJA

Munkáscsaládban született, apját Tatar Kiss Jánosnak, anyját Cseri Lídiának hívták. Két polgári iskolai osztályt végzett, majd bognár segédlevelet szerzett. 1926-tól 1933-ig kisiparosoknál dolgozott. 1933-ban behívták katonának, a kötelező idő letöltése után továbbszolgálatosként a hadseregben maradt, de 1937-ben betegsége miatt leszerelték. Szakmájában munkanélkülivé vált, ezért a hódmezővásárhelyi Kokron-féle kötött-árugyárban helyezkedett el, kötő-szövő tanonc lett, segédlevelének megszerzése után is ottmaradt.

1944. novemberben belépett a Magyar Kommunista Pártba. 1945 elején önként jelentkezett az újonnan felállított demokratikus honvédségbe, féléves szolgálat után júniusban elbocsátották. Visszatért korábbi munkahelyére, ahol megbízták a harisnyaüzem irányításával, s megválasztották üzemi párttitkárnak, később ugyanott vállalatvezető-helyettes lett.

1948 elején négyhetes közigazgatási tanfolyamra küldték, majd a hódmezővásárhelyi városházán a javadalmi hivatal helyettes vezetőjévé nevezték ki. Rövidesen Hajdú vármegyébe helyezték, s 1948 decemberében megtették a vármegye alispánjává, 1949. szeptemberben egyúttal megbízták a főispáni teendők ellátásával is. A tanácsrendszer kialakítása idején, 1950. júniusban a Hajdú-Bihar Megyei Tanács Végrehajtó Bizottsága

elnöke lett. 1951-ben befejezte az egyéves pártfőiskolát; ugyanabban az évben a Magyar Dolgozók Pártja II. kongresszusán (1951. február 25.–március 2.) bekerült a Központi Vezetőségbe. 1956-ban levelező tagozaton jogi doktori oklevelet szerzett.

1956 októberében a forradalmi bizottmány határozatára őrizetbe vették, a szovjet intervenció megindulásakor szabadult. Novemberben közepén az MDP helyébe lépő Magyar Szocialista Munkáspárt megyei intézőbizottságának utasítására lemondott a tanácselnökségről, de 1957. január elején visszahelyezték pozíciójába. 1958-ban országgyűlési képviselővé, az MSZMP VII. kongresszusán (1959. november 30.–december 5.) a Központi Bizottság póttagjává választották. 1960. februárban kinevezték a Szövetkezetek Országos Szövetsége elnökének. 1962. márciusban felmentették beosztásából, és nyugdíjazták. Az MSZMP VIII. kongresszusán (1962. november 20.–24.) a KB-ból is kikerült, de parlamenti mandátumát – az 1963-ban kezdődő újabb ciklusban is – 1967-ig megtarthatta.

FORRÁSOK

Az MDP KV Titkársága 1951. január 24-i ülésének jegyzőkönyve. Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára M-KS 276. fond 54/128. őrzési egység. http://www.digitarchiv.hu/faces/frameContentGenerator.jsp?ADT_ID=39974&MT=1 (A letöltés ideje 2015. június 21.)

Az MSZMP Politikai Bizottsága 1960. február 9-i ülésének jegyzőkönyve. Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára. M-KS 288. fond 5/169. őrzési egység.

Az MSZMP Politikai Bizottsága 1962. március 20-i ülésének jegyzőkönyve. Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára M-KS 288. fond 5/261. őrzési egység.

IRODALOM

Filep Tibor: *Politikai restauráció és megtorlás Hajdú-Biharban (1956–1957)*. In *Hajdú-Bihar Megyei Levéltár Évkönyve*, 1991. 139–152.